COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 4.10.2007
COM(2007) 592 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE CONSILIU, CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ŞI SOCIAL EUROPEAN ŞI CĂTRE COMITETUL REGIUNILOR

Rolul fundamental al întreprinderilor mici şi mijlocii în favorizarea creşterii şi sporirea locurilor de muncă. Evaluare intermediară a politicii moderne în domeniul IMM-urilor.

CUPRINS

1. Introducere 3

2. Realizările politicii europene moderne în domeniul IMM-urilor 3

2.1. Reducerea procedurilor birocratice 5

2.2. Îmbunătățirea accesului IMM-urilor pe piețe 7

2.3. Promovarea spiritului antreprenorial 8

2.4. Îmbunătățirea capacității de dezvoltare a IMM-urilor în mod durabil 9

2.5. Consolidarea comunicării privind politica în domeniul IMM-urilor şi a consultărilor cu părțile interesate 11

3. Acțiuni viitoare 12

1. INTRODUCERE

Întreprinderile mici şi mijlocii (IMM) reprezintă baza economiei Uniunii Europene. Prosperitatea acestora este un factor esenţial pentru sporirea creşterii şi pentru lărgirea şi îmbunătăţirea ofertei de locuri de muncă în UE. Din acest motiv, politica în domeniul IMM-urilor a devenit un element-cheie al parteneriatului reînnoit de la Lisabona pentru creştere şi locuri de muncă, de la relansarea sa în 2005.

Obiectivul principal al politicii moderne a Comisiei în domeniul IMM-urilor[1] a fost plasarea intereselor IMM-urilor în centrul politicilor comunitare şi naţionale prin aplicarea principiului priorităţii acordate IMM-urilor („a gândi mai întâi la scară mică" - „Think Small First"). De asemenea, în cadrul Consiliului European din martie 2006 s-a convenit asupra unui set de acţiuni prioritare care urmează a fi puse în aplicare până la sfârşitul anului 2007 pentru a permite exploatarea deplină a potenţialului de afaceri al IMM-urilor europene.

Prezenta comunicare prezintă realizările din decursul ultimilor doi ani, de la lansarea politicii moderne în domeniul IMM-urilor şi oferă exemple de aplicare a principiului „a gândi mai întâi la scară mică". Comunicarea confirmă direcţia corectă a politicii în domeniul IMM-urilor şi indică nevoia de a consolida în mod substanţial politicile de sprijinire a IMM-urilor la nivelul UE şi la nivel naţional, având în vedere importanţa economică şi socială a acestora.

2. REALIZĂRILE POLITICII EUROPENE MODERNE ÎN DOMENIUL IMM-URILOR

Politica europeană modernă în domeniul IMM-urilor a fost pusă în aplicare în contextul sporirii creşterii economice: în 2006, creşterea PIB-ului UE a atins nivelul de 3% - aproape dublul nivelului din 2005 – şi un număr de aproximativ 3,5 milioane de noi locuri de muncă au fost create[2]. Întreprinderile mici şi mijlocii reprezintă într-adevăr principalul motor al sporirii locurilor de muncă, în special în domenii ca transportul, construcţiile, comunicarea sau turismul[3].

Acţiunea Comisiei Europene a fost ghidată de angajamentele politice în toate cele **cinci domenii-cheie**:

- reducerea procedurilor birocratice
- îmbunătăţirea accesului IMM-urilor pe pieţe
- promovarea spiritului antreprenorial şi a competenţelor
- îmbunătăţirea potenţialului de creştere al IMM-urilor
- consolidarea dialogului şi a consultărilor cu părţile interesate din domeniul IMM-urilor

---

1 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sme_policy.htm
2 Previziunile economice de primăvară ale Comisiei Europene 2007-2008.
3 Statistics in Focus (Statistici pe scurt), 24/2006, Eurostat.

În consecință, IMM-urile sunt în prezent integrate complet în politicile comunitare, cum ar fi politica în domeniul concurenței, cercetării, coeziunii şi dezvoltării rurale. Interesele IMM-urilor au fost, de asemenea, incluse în inițiativele recente în materie de inovație[4] şi politici industriale[5].

Comisia a sporit atenția acordată IMM-urilor în cadrul principalelor **programe de cheltuieli comunitare** pentru perioada 2007-2013. Fondurile structurale reprezintă în continuare principalele instrumente comunitare de finanțare de care beneficiază IMM-urile[6]. Din totalul de 347,4 miliarde EUR alocate pentru politica de coeziune, aproximativ 16-18% este planificat a se cheltui în sectorul IMM-urilor. De asemenea, Fondul European pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală (FEADR)[7] va aloca până la 10 miliarde EUR pentru acordarea de sprijin în vederea creării şi dezvoltării de întreprinderi non-agricole în mediul rural, dobândirii de competențe şi formării, precum şi IMM-urilor din sectorul agricol, sectorul industriei alimentare şi din sectorul forestier.

Al şaptelea program-cadru pentru cercetare şi dezvoltare tehnologică (PC 7) conține o serie de măsuri de impulsionare a participării IMM-urilor, inclusiv creşterea de la 50% la 70% a nivelului maxim de rambursare pentru activitățile de cercetare şi dezvoltare tehnologică. Programul-cadru pentru competitivitate şi inovare (CIP)[8], cu un buget de aproximativ 3,6 miliarde EUR, oferă IMM-urilor un acces îmbunătățit la finanțare şi sprijină spiritul antreprenorial, inovarea, tehnologia informației şi comunicațiilor (TIC), precum şi utilizarea pe scară mai largă a energiilor noi şi regenerabile şi sporirea eficienței energetice. De asemenea, Comisia sprijină în mod ferm inițiativele care vizează a oferi tuturor cetățenilor acces la educație şi formare prin intermediul Programului de învățare continuă.

Mai mult, **concluziile Consiliului European de primăvară din 2006** au consolidat şi completat politica modernă în domeniul IMM-urilor solicitând statelor membre să pună în aplicare următoarele cinci acțiuni prioritare în vederea exploatării depline a potențialului de afaceri al UE:

(1) Crearea unui ghişeu unic pentru accelerarea şi simplificarea formalităților privind înființarea unei întreprinderi şi reducerea la o săptămână a timpului mediu necesar pentru înființarea întreprinderii.

(2) Încurajarea spiritului antreprenorial, inclusiv prin educația şi formarea antreprenorială.

(3) Recrutarea primului angajat nu ar trebui să necesite mai mult de un punct de contact din administrația publică.

---

4 Comunicarea Comisiei 'Putting knowledge into practice: A broad-based innovation strategy for the EU' COM (2006) 502.

5 Comunicarea Comisiei „Evaluare intermediară a politicii industriale: O contribuție la strategia UE pentru creştere şi locuri de muncă" COM(2007) 374.

6 http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

7 Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005.

8 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/cip/index_en.htm

(4)	*Adoptarea şi aplicarea sistematică a principiului „a gândi mai întâi la scară mică" ca principiu de bază al întregii legislații relevante.*
(5)	*Facilitarea accesului IMM-urilor la achiziții publice.*

Programul european coordonat de reformă, pus în aplicare în cadrul parteneriatului reînnoit de la Lisabona pentru creştere şi locuri de muncă, a încurajat **un număr tot mai mare de state membre să includă interesele IMM-urilor în procesul de elaborare a politicilor**. Aceasta s-a realizat în diferite moduri, cum ar fi crearea unui organism special care reprezintă interesele IMM-urilor, evaluarea mai completă a impactului pe care legislația îl are asupra IMM-urilor, consultări sistematice cu IMM-urile şi îmbunătățirea treptată a mediului de afaceri.

Dialogul periodic cu statele membre cu privire la politica în domeniul IMM-urilor a condus la o mai bună complementaritate între măsurile naționale şi cele europene. Comisia a susținut acest proces prin facilitarea învățării reciproce şi a schimbului de bune practici. În cadrul Cartei europene pentru întreprinderile mici, Comisia a cules şi a publicat on-line peste 250 de exemple de bună practică din statele membre, în domenii ca îmbunătățirea accesului on-line, a fiscalității şi a reglementării[9].

Cu toate acestea, este necesară continuarea eforturilor de **integrare a aspectelor legate de IMM-uri în politicile statelor membre şi în politicile comunitare**.

Următoarele sub-capitole oferă o prezentare detaliată a progresului înregistrat în fiecare din cele cinci domenii-cheie ale politicii moderne a IMM-urilor, inclusiv acțiunile prioritare enunțate în cadrul Consiliului European de primăvară din 2006.

2.1. Reducerea procedurilor birocratice

Comisia a făcut progrese importante în ceea ce priveşte crearea unui **cadru de reglementare mai favorabil IMM-urilor.**

De exemplu, în urma revizuirii **normelor comunitare privind ajutorul de stat**, pragul *de minimis* sub care ajutorul nu trebuie raportat a crescut la 200 000 EUR[10]. Noile norme includ, de asemenea, propuneri de creştere a valorii ajutorului acordat IMM-urilor, în special întreprinderilor mici. În afară de aceasta, un nou **cadru comunitar privind ajutorul de stat destinat cercetării şi inovării**[11] prevede norme mai flexibile cu privire la cheltuielile IMM-urilor legate de drepturile de proprietate intelectuală, angajarea de personal înalt calificat şi accesul la serviciile de sprijin pentru inovare. De asemenea, noile norme facilitează IMM-urilor obținerea de fonduri destinate cercetării, dezvoltării şi inovării, precum şi accesul la avantajele transferului de tehnologii.

Comisia a publicat o propunere de directivă a Consiliului pentru a permite statelor membre să scutească de TVA întreprinderile cu o cifră de afaceri anuală mai mică de 100 000 EUR şi să creeze un **sistem de plată a TVA-ului pe principiul „ghişeului**

---

9 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/gp/

10 Un prag *de minimis* diferit se aplică anumitor sectoare, cum ar fi pescuitul.

11 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/c_323/c_32320061230en00010026.pdf

unic” pentru a simplifica obligațiile în materie de TVA ale întreprinderilor care își desfășoară activitatea într-un alt stat membru decât cel în care își au sediul. Propunerea include, de asemenea, norme simplificate privind solicitarea de rambursare a TVA-ului în alte state membre, pentru a reduce sarcinile IMM-urilor și a încuraja intensificarea activității acestora în interiorul comunității. Comisia pledează pentru adoptarea rapidă a directivei menționate, având în vedere faptul că unele părți ale propunerii ar putea fi adoptate până la data de 31 decembrie 2007.

Periodic, Comisia evaluează **impactul unei noi norme comunitare** cu scopul de a reduce obligațiile administrative ale întreprinderilor, iar Comitetul de evaluare a impactului recent constituit a început în mod concret îmbunătățirea calității de ansamblu a evaluărilor de impact realizate de Comisie.

În ciuda acestor îmbunătățiri considerabile, trebuie depuse eforturi în continuare pentru a elimina obligațiile administrative inutile ale IMM-urilor și pentru a simplifica cerințele de reglementare. Comisia va depune eforturi pentru a continua acțiunea prioritară stabilită în cadrul Consiliului European de primăvară din 2006 adoptând și aplicând sistematic principiul „a gândi mai întâi la scară mică” drept principiu de bază al întregii legislații relevante.

Programul pentru o mai bună reglementare în UE stabilește deja obiectivul de a reduce cu 25%, până în 2012, obligațiile administrative care decurg din legislația comunitară într-o serie de domenii prioritare. Ca prim pas în acest sens, Comisia a propus zece acțiuni rapide în domenii în care acest tip de acțiuni pot avea cel mai puternic impact, cum ar fi dreptul societăților comerciale și relațiile profesionale. Aceste zece acțiuni aprobate în cadrul Consiliului de primăvară din 2007 vor aduce o serie de simplificări cu privire la obligațiile administrative ale IMM-urilor și ar putea contribui la economisirea a până la 1,3 miliarde EUR în ceea ce privește cheltuielile administrative.

Comisia este pe deplin conștientă de faptul că întreprinderile mici și mijlocii sunt supuse unor norme și sarcini administrative disproporționate în comparație cu întreprinderile mai mari: s-a estimat că atunci când o întreprindere mare cheltuiește un euro pe angajat datorită unei taxe de reglementare, o întreprindere mică ar putea fi nevoită să cheltuiască în medie până la zece euro[12]. Pentru a reduce sarcinile disproporționate ale IMM-urilor, Comisia a inițiat propuneri de norme specifice pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici. Comisia și statele membre se confruntă în continuare cu provocarea de a evita să impună IMM-urilor cerințe administrative detaliate la nivel european, în cazul în care este adecvat ca statele membre să poată stabili obiective politice comune în mod mai eficient prin propriile mijloace, obiective care reflectă mai bine nevoile specifice ale IMM-urilor în context local, regional sau național.

În concluzie, Comisia apreciază angajamentul statelor membre din cadrul Consiliului de primăvară din 2007 de a contribui la reducerea sarcinilor administrative, în special cu privire la reducerea cerințelor actuale de informare și de natură birocratică care

---

12 *Models to reduce the disproportionate regulatory burden on SMEs. Report of the Expert Group*, Comisia Europeană, mai 2007.

vizează IMM-urile la nivel național, în particular cele care vizează microîntreprinderile.

2.2. Îmbunătățirea accesului IMM-urilor pe piețe

În prezent, 18% dintre IMM-uri desfăşoară activități la nivel internațional, iar un procent şi mai scăzut realizează exporturi în afara țării în care îşi au sediul[13]. IMM-urile se confruntă cu obstacole şi în ceea ce priveşte accesul pe piețele de achiziții publice, comerțul transfrontalier sau aplicarea standardelor. Este esențial, prin urmare, **să se faciliteze accesul IMM-urilor pe piețe**, în special pe piața unică.

În ciuda principiului fundamental al liberei circulații a mărfurilor, multe întreprinderi întâmpină **bariere de natură tehnică** atunci când realizează exporturi într-un alt stat membru, deoarece autoritățile statului respectiv solicită ca mărfurile provenind din alt stat membru să fie adaptate normelor tehnice ale acestora. Prin urmare, Comisia a înaintat o propunere de regulament care solicită autorităților naționale justificarea corespunzătoare a deciziei de a refuza accesul pe piață[14]. În acest fel, sarcina de a prezenta justificări va reveni autorităților naționale şi nu întreprinderilor care întâmpină bariere.

O rețea integrată de sprijinire a afacerilor şi a inovării este în curs de înființare în 2007 şi va deveni pe deplin operațională în 2008 pentru a oferi IMM-urilor asistență pentru o mai bună valorificare a avantajelor pieței unice. Aceasta promovează evenimentele care pun în legătură IMM-urile, brokerajul în materie de tehnologie şi de căutare de parteneri, stabileşte modalități prin care IMM-urile pot comunica impactul legislației comunitare şi al standardelor şi, de asemenea, sprijină internaționalizarea IMM-urilor. Această rețea se adresează unui număr de 2 000 000 de IMM-uri prin intermediul a aproximativ 600 de organizații europene de sprijinire a afacerilor şi a inovării.

Noua directivă privind serviciile[15] va elibera piața **serviciilor**, care reprezintă 70% din valoarea adăugată europeană şi care are un potențial semnificativ pentru a stimula creşterea şi ocuparea forței de muncă. Reducerea birocrației şi asistența oferită întreprinderilor străine interesate vor facilita prestarea de servicii şi deschiderea unui sediu într-un alt stat membru. De asemenea, un anumit nivel de armonizare a legislației în materie de protecție a consumatorului ar favoriza comercializarea produselor IMM-urilor în afara pieței naționale.

Standardizarea are un rol esențial în stimularea concurenței şi a dezvoltării IMM-urilor prin sporirea calității produselor şi a încrederii consumatorilor. Prin urmare, Comisia creşte valoarea cofinanțării care vizează sprijinirea participării experților care reprezintă interesele IMM-urilor în procesul de elaborare a standardelor europene. De asemenea, Comisia sprijină în totalitate inițiativele organizațiilor europene de standardizare care vizează IMM-urile. În cele din urmă, în cadrul activității sale privind standardele şi inovarea, Comisia examinează modalități de dezvoltare a potențialului pe care îl au standardele de a încuraja inovarea în cadrul IMM-urilor.

---

13 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/doc/smes_observatory_2003_report4_en.pdf)

14 http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/goods/mutrec_en.htm

15 Directiva 2006/123/CE din 12 decembrie 2006.

Directivele privind achizițiile publice prevăd un cadru propice pieților competitive de achiziții publice în beneficiul IMM-urilor. În urma Consiliului European de primăvară din 2006, Comisia a început să analizeze cum ar putea fi mai bine utilizate **piețele de achiziții publice**, care reprezintă aproximativ 16% din PIB-ul UE, pentru a încuraja creşterea şi competitivitatea IMM-urilor. Constatările recente arată o uşoară îmbunătățire a nivelului de participare a IMM-urilor pe piețele de achiziții publice în ultimii ani, cu toate că această tendință nu este omogenă la nivelul UE.

Comisia a publicat, de asemenea, **un ghid practic privind promovarea inovării**[16]. În prezent, statele membre iau măsuri pentru a spori receptivitatea întreprinderilor cu privire la oportunitățile de achiziție publică şi pentru a îmbunătăți accesul la informații privind licitațiile publice. Cu toate acestea, foarte puține state, cum ar fi Regatul Unit, Italia şi Franța, au pus deja în aplicare o strategie specifică care sprijină participarea IMM-urilor la procesul de achiziții publice.

În cele din urmă, strategia comunitară reînnoită de acces la piețe subliniază eforturile multilaterale şi bilaterale de sprijinire a sectorului de afaceri european, inclusiv a IMM-urilor, în vederea depăşirii obstacolelor pe care le întâmpină atunci când **pătrund pe piețele țărilor terțe**[16]. Acțiunile includ elaborarea unor dispoziții în materie de facilitare a comerțului în cadrul viitoarelor acorduri de liber schimb (ALS) şi în cadrul OMC, precum şi dialoguri privind reglementarea şi politica industrială purtate cu țări terțe pentru a înlătura obstacolele din calea comerțului. În afară de aceasta, măsuri specifice cum ar fi campaniile de informare şi de sensibilizare şi evenimentele care pun în legătură IMM-urile pentru a le facilita accesul pe piețele din țări terțe, de exemplu AL-INVEST, MEDINVEST şi PROINVEST, au avut succes şi vor fi continuate.

2.3. Promovarea spiritului antreprenorial

Statele membre au făcut, de asemenea, eforturi considerabile pentru a pune în aplicare, până la sfârşitul anului 2007, **acțiunile prioritare în materie de antreprenoriat**, astfel cum a solicitat Consiliul European de primăvară din 2006.

Majoritatea statelor au înființat un **ghişeu unic** sau un sistem echivalent de înființare a unei întreprinderi, cu toate că în anumite cazuri acestea nu se adresează tuturor tipurilor de întreprinderi. S-a îmbunătățit în general timpul necesar înregistrării, iar, în prezent, în multe state membre şi regiuni este posibilă înregistrarea unei întreprinderi în decurs de o săptămână. Cu toate acestea, este necesară simplificarea în continuare a procedurilor. Şi, nu în cele din urmă, directiva privind serviciile impune statelor membre obligația de a înființa „ghişee unice" prin intermediul cărora prestatorii de servicii să poată realiza toate formalitățile legate de activitățile pe care le desfăşoară.

Majoritatea statelor membre au luat măsuri în sensul dezvoltării **competențelor antreprenoriale** prin intermediul educației şcolare. Cu toate acestea, progresul este lent în ceea ce priveşte integrarea explicită a spiritului antreprenorial în calitate de competență fundamentală în cadrul programelor naționale (sau regionale) din

---

16 „Europa globală: concurența pe plan mondial" COM (2006) 567.

învățământul secundar. Anumite state membre au realizat acest lucru, în timp ce altele încep să-l pună în aplicare sau planifică reforme în acest sens.

În ceea ce o priveşte, Comisia a adoptat în februarie 2006 **o comunicare privind dezvoltarea ideilor antreprenoriale prin educaţie şi studiu**[17], oferind exemple de bune practici care au fost discutate în cadrul conferinței de la Oslo dedicate educației antreprenoriale. De asemenea, se estimează că mai mult de 200 000 de elevi din învățământul secundar participă la programe de formare cu caracter practic, lansate de către Comisie, în cadrul cărora elevii gestionează mini-întreprinderi pentru a-şi însuşi concepte şi competențe de bază în domeniul afacerilor. Aceşti elevi au de patru ori mai multe şanse să îşi înființeze propria întreprindere decât alți elevi.

Până în prezent, se pare că aproximativ o treime dintre statele membre au înființat un **sistem de recrutare a personalului bazat pe un ghişeu unic** (de exemplu, asociat unui ghişeu unic pentru înființarea de întreprinderi) sau dispun de proceduri suficient de simple pentru a fi considerate „ghişeu unic". S-au înregistrat progrese în ceea ce priveşte diminuarea formalităților.

Şi, nu în cele din urmă, în vederea protejării celor aproximativ 2,8 milioane de locuri de muncă amenințate în fiecare an datorită **transferului de întreprinderi**, Comisia promovează bunele practici cu privire la modalitățile de elaborare a serviciilor de stabilire a contactelor între potențialii vânzători şi cumpărători de întreprinderi transferabile. În urma unei comunicări a Comisiei[18], s-a lansat o acțiune pilot care vizează promovarea, în statele membre UE, a unor sisteme de consiliere pentru a spori cunoştințele şi competențele de bază esențiale unor transferuri reuşite de întreprinderi.

Un aspect preocupant îl reprezintă în continuare **imaginea antreprenorilor** şi, în special, combaterea prejudecăților legate de falimentul întreprinderilor. Numai o mică parte dintre antreprenorii care au cunoscut eşecul încearcă să îşi înființeze o nouă întreprindere, chiar dacă îşi păstrează predilecția pentru proiectele antreprenoriale. Cu toate acestea, cei care încearcă din nou pot beneficia de experiența anterioară şi au mai multe şanse de reuşită. Prin urmare, Comunicarea Comisiei intitulată „Depăşirea stigmatizării eşecului în afaceri – pentru o politică a celei de-a doua şanse"[19] propune o serie de domenii de acțiune destinate facilitării unui nou început pentru antreprenorii oneşti care au cunoscut eşecul.

Uriaşul potențial al **femeilor, persoanelor în vârstă şi al antreprenorilor minoritari etnic** nu este încă pus în valoare pe deplin.

2.4. Îmbunătățirea capacității de dezvoltare a IMM-urilor în mod durabil

Pentru a îmbunătăți **accesul IMM-urilor la finanțare**, o sumă de peste 1 miliard EUR a fost prevăzută pentru instrumentele financiare incluse în **Programul-cadru pentru competitivitate şi inovare (CIP)** pentru perioada 2007-2013. Această sumă va permite instituțiilor financiare să ofere o nouă finanțate IMM-urilor în valoare de

---

17 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/training_education/commplan.htm

18 Punerea în aplicare a Programului comunitar de la Lisabona pentru creştere şi locuri de muncă: Transferul de întreprinderi – continuitate printr-un nou început COM (2006)117.

19 COM (2007) 584.

aproximativ 30 de miliarde EUR, deoarece fiecare euro cheltuit din bugetul UE este însoțit de investiții private, creând astfel un substanțial efect de pârghie. De aceste fonduri vor beneficia un număr estimativ de 400 000 de IMM-uri din UE, majoritatea microîntreprinderi sau întreprinderi mici.

O parte semnificativă din Fondurile Structurale (2007-2013) se va aloca pentru sprijinirea înființării şi dezvoltării IMM-urilor, şi anume pentru sporirea capacității de inovare a acestora, a investițiilor în cercetare şi dezvoltare tehnologică, precum şi în competențe. Pentru a creşte disponibilitatea finanțării durabile pentru microîntreprinderi şi IMM-uri la nivel regional, Comisia, în colaborarea cu Banca Europeană de Investiții (BEI) şi Fondul European de Investiții (FEI), au lansat **inițiativa JEREMIE**[20]. Aceasta oferă statelor membre opțiunea de a utiliza fonduri provenind din Fondurile Structurale în produse financiare cum ar fi capitalul de risc, garanțiile sau microfinanțările. Comisia încurajează statele membre să recurgă în mod activ la aceste posibilități de finanțare.

Comisia a promovat, de asemenea, **dialogul activ şi cooperarea între bancheri şi IMM-uri**, ceea ce a condus la o mai bună înțelegere reciprocă şi la mai multă transparență. În cadrul celei de-a cincea mese rotunde dintre bancheri şi IMM-uri[21] s-au discutat aspecte privind transparența şi instrumentele de finanțare inovatoare, cum ar fi finanțarea mezzanine şi transformarea creanțelor în titluri negociabile pentru finanțarea IMM-urilor, care vor constitui noi surse de finanțare mai accesibile pentru IMM-uri. În cele din urmă, în parteneriat cu statele membre şi industria, Comisia a identificat principalele obstacole din calea dezvoltării pieților transfrontaliere de capital, cu scopul de a încuraja dezvoltarea unei veritabile piețe europene de **capital de risc**.

Politica Comisiei în materie de inovare şi acțiunile specifice de sprijin au contribuit la sporirea participării IMM-urilor la inovare prin corectarea anumitor deficiențe ale pieței şi promovarea cooperării între părțile interesate. Lansarea unei noi şi ample strategii de inovare, cu un plan de acțiune alcătuit din zece puncte, abordează o serie de aspecte esențiale pentru IMM-uri, printre care competențele, standardizarea şi drepturile de proprietate intelectuală. De asemenea, Comisia promovează în mod activ **politicile grupurilor (clusters)** în statele membre şi asigură coordonarea grupurilor la nivelul UE pentru a favoriza apariția grupurilor europene de clasă mondială.

Pentru a îmbunătăți în continuare **accesul la finanțare** pentru întreprinderile foarte mici sau pentru întreprinderile artizanale, Comisia susține dezvoltarea **microcreditului** în Europa. De asemenea, s-a acordat o mai mare atenție sporirii accesului IMM-urilor la capitalul propriu, în special în faza de dezvoltare a IMM-urilor. Investițiile de capital în cadrul IMM-urilor nu trebuie descurajate, aplicându-le, de exemplu, un tratament fiscal mai puțin favorabil în comparație cu alte surse de capital.

Pentru a evita efectele negative pe care deficitul de **mână de lucru calificată** şi de competențe manageriale le are asupra IMM-urilor şi, în special asupra

---

20 http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

21 A se vedea raportul final la http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/financing/round_table.htm

întreprinderilor artizanale, Comisia a lansat o acțiune pilot pentru un **program de schimb de tipul ERASMUS** destinat ucenicilor pentru a-i încuraja să dobândească experiență profesională într-un alt stat membru. În prezent, această acțiune este în curs de evaluare.

Abilitățile şi competențele sunt esențiale pentru IMM-uri şi, în special, pentru sectorul artizanal. O mai bună anticipare a viitoarelor cerințe în materie de competențe reprezintă în continuare o provocare, deoarece cererea de noi competențe, factorii reînnoirii în materie de locuri de muncă, şi îmbunătățirile necesare planificării strategice în învățământ şi în sistemele de formare vor influența o gamă largă de activități industriale. Pentru a facilita dobândirea competențelor informatice, în special în cadrul IMM-urilor, Comisia a propus o nouă agendă politică în materie de competențe informatice[22].

În cele din urmă, obiectivele ambițioase în materie de mediu de a spori eficiența energetică şi de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% până în 2020, precum şi de a promova sursele regenerabile de energie, necesită crearea unui nou model economic. Provocarea constă în a sprijini adoptarea de către IMM-uri a unor modele de producție şi modele economice durabile. În acest fel, întreprinderile mici şi mijlocii joacă un rol activ în deplasarea economiei europene către o producție şi un consum care respectă mediul, permițând în acelaşi timp IMM-urilor să beneficieze de avantajele acesteia. Aceasta se va realiza pe baza experienței de sprijinire a practicilor responsabile din punct de vedere social din cadrul IMM-urilor. Ca prim pas, Comisia propune un program de asistare a IMM-urilor în vederea integrării preocupărilor legate de mediu în procesele de producție şi în produse, începând cu o mai bună respectare a legislației în materie de mediu[23]. Mai mult, viitoarele planuri de acțiune privind politica industrială durabilă, precum şi consumul şi producția durabile vor contribui, de asemenea, la creşterea competitivității şi a caracterului durabil al IMM-urilor.

2.5. Consolidarea comunicării privind politica în domeniul IMM-urilor şi a consultărilor cu părțile interesate

Reuniunile periodice de informare şi de dezbatere cu organizațiile profesionale europene, prezidate de reprezentantul pentru IMM-uri[24], constituie un forum pentru schimbul periodic de informații privind inițiativele legislative şi politice principale ale Comisiei şi impactul acestora asupra IMM-urilor. Aceste reuniuni au contribuit la consolidarea rolului de „gardian" pe care îl are reprezentantul pentru IMM-uri, acesta asigurând includerea din timp a aspectelor preocupante pentru IMM-uri în procesul de elaborare a politicii şi a legislației comunitare şi permițând părților interesate să se implice total în procesul de elaborare a legislației comunitare în materie de IMM-uri.

De asemenea, o serie de **conferințe la nivel înalt ale părților interesate** au reunit diverşi reprezentanți ai Parlamentului European, ai statelor membre şi ai comunității de afaceri, întărind angajamentul tuturor actorilor principali de a pune în aplicare politica modernă în domeniul IMM-urilor. Comisia încurajează, în egală măsură, un

---

22 Competențe informatice pentru secolul XXI: Încurajarea concurenței, creşterii şi a locurilor de muncă (2007-2010).

23 COM (2007) 379.

24 http://ec.europa.eu/enterprise/sme/envoy_en.htm

nou dialog între învățământul superior şi reprezentanții comunității de afaceri, în cadrul căruia se vor dezbate aspecte preocupante specifice IMM-urilor.

„Premiile europene pentru spiritul antreprenorial”, decernate pentru întâia oară în 2006, au contribuit la sensibilizarea cu privire la conceptul de spirit antreprenorial, la politica în domeniul IMM-urilor şi la modalitățile variate şi creative în care regiunile încurajează, sprijină şi ajută micile întreprinderi pentru a reuşi. A doua ediție a premiilor se va organiza în decembrie 2007 în parteneriat cu Preşedinția portugheză a Consiliului. În cele din urmă, **site-ul internet** al Comisiei **dedicat IMM-urilor** (http://ec.europa.eu/enterprise/sme/) a facilitat în mod considerabil accesul online la informații privind IMM-urile.

3. ACȚIUNI VIITOARE

Politica modernă în domeniul IMM-urilor lansată în 2005 **a început să dea rezultate**. O politică coerentă, globală şi proactivă în domeniul IMM-urilor a acordat prioritate IMM-urilor pe agenda de reformă națională şi europeană şi a întărit angajamentul părților interesate de a atinge obiectivele stabilite de comun acord. Atât statele membre, cât şi Comisia au înregistrat progrese considerabile cu privire la punerea în aplicare a unor acțiuni de îmbunătățire a mediului de afaceri, de **integrare a intereselor IMM-urilor în domeniile politice principale** şi a unor acțiuni care încurajează înființarea de întreprinderi.

În consecință, procedurile de înființare a unei întreprinderi au fost simplificate, educația antreprenorială este din ce în ce mai mult integrată în programele şcolare, receptivitatea cu privire la antreprenoriat şi IMM-uri a crescut la nivelul UE, iar principiul „a gândi mai întâi la scară mică” este integrat în politicile comunitare şi naționale. Cu toate acestea, se mai pot aduce îmbunătățiri, atât la nivel comunitar, cât şi în cadrul statelor membre.

„Cultura” unei mai bune reglementări se răspândeşte la nivelul UE: instituțiile trebuie să deschidă calea. Comisia şi-a modificat în mod semnificativ modalitatea de elaborare a noilor propuneri şi de monitorizare a punerii în aplicare a acquis-ului existent. De asemenea, Parlamentul European a început să utilizeze evaluări ale impactului, în timp ce Consiliul trebuie să înceapă să le utilizeze ca instrumente de lucru.

Avantajele unei mai bune reglementări trebuie să se facă simțite la toate nivelurile. Toate statele membre au fost de acord cu stabilirea unor obiective pentru a reduce costurile administrative cu 25% până în 2012. Pentru a reduce obligațiile administrative ale IMM-urilor care sunt afectate în mod disproporționat de aceste obligații, ar trebui să existe prezumția că IMM-urile nu sunt vizate de cerințele administrative ale legislației comunitare, cu excepția cazurilor în care acest lucru este imperios necesar, iar aspectul în cauză nu poate fi abordat mai bine la nivel național, regional sau local. În cazul în care IMM-urile intră sub incidența legislației comunitare, ar trebui elaborate măsuri speciale de asistență. Într-un sens mai general, Uniunea Europeană trebuie să găsească modalități de a reduce obligațiile existente de fiecare dată când circumstanțele o permit. Următoarea etapă o reprezintă modernizarea administrațiilor publice astfel încât să ofere servicii transparente şi previzibile, precum şi modalități eficiente de redresare.

Comisia a ascultat principalele părți interesate în vederea dezvoltării şi clarificării politicii moderne în domeniul IMM-urilor. Aceasta a analizat rezultatele recentelor conferințe la nivel înalt, în special cea de-a patra Conferință europeană privind activitatea de artizanat şi întreprinderile mici[25], precum şi Conferința la nivel înalt privind politica în domeniul IMM-urilor[26], şi s-a inspirat din inițiativele puse în aplicare sau propuse de statele membre şi din rapoartele recente ale instituțiilor europene.

În prezent, se urmăreşte valorificarea deplină a potențialului de creştere şi de ocupare a forței de muncă a IMM-urilor şi utilizarea totală a capacităților inovatoare ale acestora. Comisia este convinsă de necesitatea de **a pune un accent sporit pe importanța IMM-urilor în cadrul noului ciclu al Strategiei de la Lisabona** 2008-2010. Comisia va invita întreprinderile mici şi reprezentanții acestora să îşi facă cunoscute opiniile, deoarece are în vedere elaborarea unei inițiative europene (*Small Business Act*) cu scopul de a face propuneri concrete de sprijinire în continuare a IMM-urilor.

În cadrul noului set de propuneri vizând IMM-urile din contextul următorului ciclu al Strategiei de la Lisabona, Comisia va **ține seama de caracterul divers** al IMM-urilor: activitatea de artizanat şi întreprinderile mici, întreprinderile din sectorul economiei sociale şi IMM-urile de familie. Toate acestea au potențial pentru sporirea creşterii europene şi sunt factori importanți ai inovării, dezvoltării locale, formării, ocupării forței de muncă, confruntându-se uneori însă cu probleme şi nevoi specifice.

În concluzie, este la fel de important ca statele membre să îşi intensifice eforturile şi să acorde prioritate politicii în domeniul IMM-urilor în cadrul programelor naționale de reformă.

---

25 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/4th_conference.htm

26 Bruxelles, 14 septembrie 2007.